

PLACEMAKING
Et legende byrum

PLACEMAKING

Placemaking - Et samskabende og legende byrum.

I planen for Kulturstrøget er Klosterparken foreslået som aktivitetshave med mulighed for legeplads. Vi tænkte: Legeplads – eller plads til leg? Kan vi undersøge stedets potentiale for plads til leg for alle aldersgrupper?

Med "Et legende byrum" i Klosterparken i Roskilde har vi åbnet for en borger-samskabelse omkring en kollektiv og levende skulptur, installation og workshop på én gang – og for alle aldre (børnehaver, skoleklasser, unge, pensionister, turister).

"Et legende byrum" var både tænkt som "akupunktur for byrummet" - en samskabende begivenhed, der i sig selv kunne bidrage til at etablere parken som et både kunstnerisk og legende byrum i byens bevidsthed, og var samtidig også en undersøgelse af stedet og dets potentiale.

I det følgende vil vi beskrive vores observationer og de tanker og idéer det kunstneriske forløb har affødt.

Helle Hove og Karoline H. Larsen, Roskilde 2015

Vi foreslår:

Tænk Plads til leg i stedet for – eller som supplement til - legeplads.

Tænk aktivitet frem for - eller som supplement til - anlæg.

Bevar frirum i haven som åbent lærred for midlertidige projekter.

Giv mulighed for små børns leg, men tænk legen som samlende for alle aldersgrupper

Tag hensyn til, at parken i øjeblikket er et mødested for mange unge.

Overvej at arbejde med en vært/legeonkel/huskunstner, der kan stå for fortløbende aktiviteter.

Lad aktiviteterne involvere både inviterede grupper og de forbipasserende.

Arbejd med en kontinuitet af midlertidighed i form af en tidsmæssig udstrækning af det enkelte projekt og genkommende begivenheder over uger, måneder eller år.

Etabler fysiske rammer, der gør dette enkelt og overkommeligt.

Beskrivelse af workshoppen

500 hvide "hulahop"-ringe og en stor bunke strips dannede udgangspunkt for workshoppen, der strakte sig over tre dage. I løbet af dagene var workshoppen åben for alle interesserede og havde samtidig arrangerede besøg af børnehaver og skoleklasser om formiddagene og skoleklasser om eftermiddagene.

Legen med ringene gik over et bredt spænd fra kropslig leg – hulahop, kaste, kravle, trille over konstruktion ved hjælp af elektriker-strips af bolde, huler, tårn til "udsmykning" af parken. Legen udfoldede sig også i den "performative" tilgang med kostumer og busser og etablering af stier/hoppebaner, der kom rundt på hele arealet og ledte til nye oplevelser af parkrummet.

I løbet af dagene skiftede rummet løbende udseende – nye former kom til, stier blev til bygningsværker, de små børn legede videre med de stores konstruktioner, der blev bygget til og sat sammen og bygningsværker og skulpturer blev brudt op og på ny omdannet til stier i en levende cirkulation.

I workshoppen lagde vi vægt på stor åbenhed – på udforskning, afprøvning og eksperimenter og på at bruge kroppen i oplevelsen af ringene i rummet. For de tre-årige børnehaver blev det selv at sætte ringe sammen med strips og at bevæge sig rundt i "bus" i parken til den store udforskning, de større børn arbejdede med konstruktion, stabilitet og markering af steder i parken. Fælles for alle var en umiddelbar kropslig og glædesfuld tilgang til ringene og de ubegrænsede muligheder for at bruge dem.

Kunstnerne understøttede, prioriterede og fremhævede kvaliteter skabt af deltagerne i processen, så parken hele tiden var spændende at besøge og ikke "mudrede til".

For at undgå ravage blev alle løse ringe lagt væk under en presenning i de ubemandede timer. Større konstruktioner lå frit fremme natten over, men blev fjernet inden fredag aften efter råd fra de unge på stedet.

Hovederfaringer:

Samler et bredt spænd af aldersgrupper: Hulahop-projektet er ikke aldersspecifikt, men taler på samme tid til et bredt spænd af aldersgrupper lige fra de treårige over skolebørn og unge til både ældre og yngre turister og er derfor samlende og ideelt til et byrum. Man kunne forestille sig lignende projekter med andre grundbestanddele, der på samme måde går på tværs af alder.

Kombination af inviterede og forbipasserende deltagere: Inviterede deltagere skaber liv og vækker de forbipasserendes nysgerrighed, samtidig er forbipasserende mere tilbøjelige til selv at deltage når der ikke står fx en hel skoleklasse i forvejen. Ved at invitere skoleklasser og børnehaver blev det sikret at mange fik glæde af aktiviteten, samtidig gav det mulighed for at børnene kunne vende tilbage med deres familie eller venner. Indenfor det korte tidsrum workshoppen varede, var det en mekanisme, vi oplevede – flere gæster kom tilbage for at lege igen.

Parkens størrelse og placering er fin til fordybelses-aktiviteter for fx en skoleklasse eller en gruppe børnehavebørn. Med sin placering mellem kulturstrøg og handelsgade har den også en beliggenhed, der gør det muligt at kæde aktiviteten sammen med en eller flere af kulturstrøgets institutioner, samtidig med at det kan give bevågenhed fra de forbipasserende i gågaden. Den naturlige færdsel består i øjeblikket af gående fra klapvogne til rollatorer, turister og folk, der har deres daglige gang igennem parken – herunder mange unge.

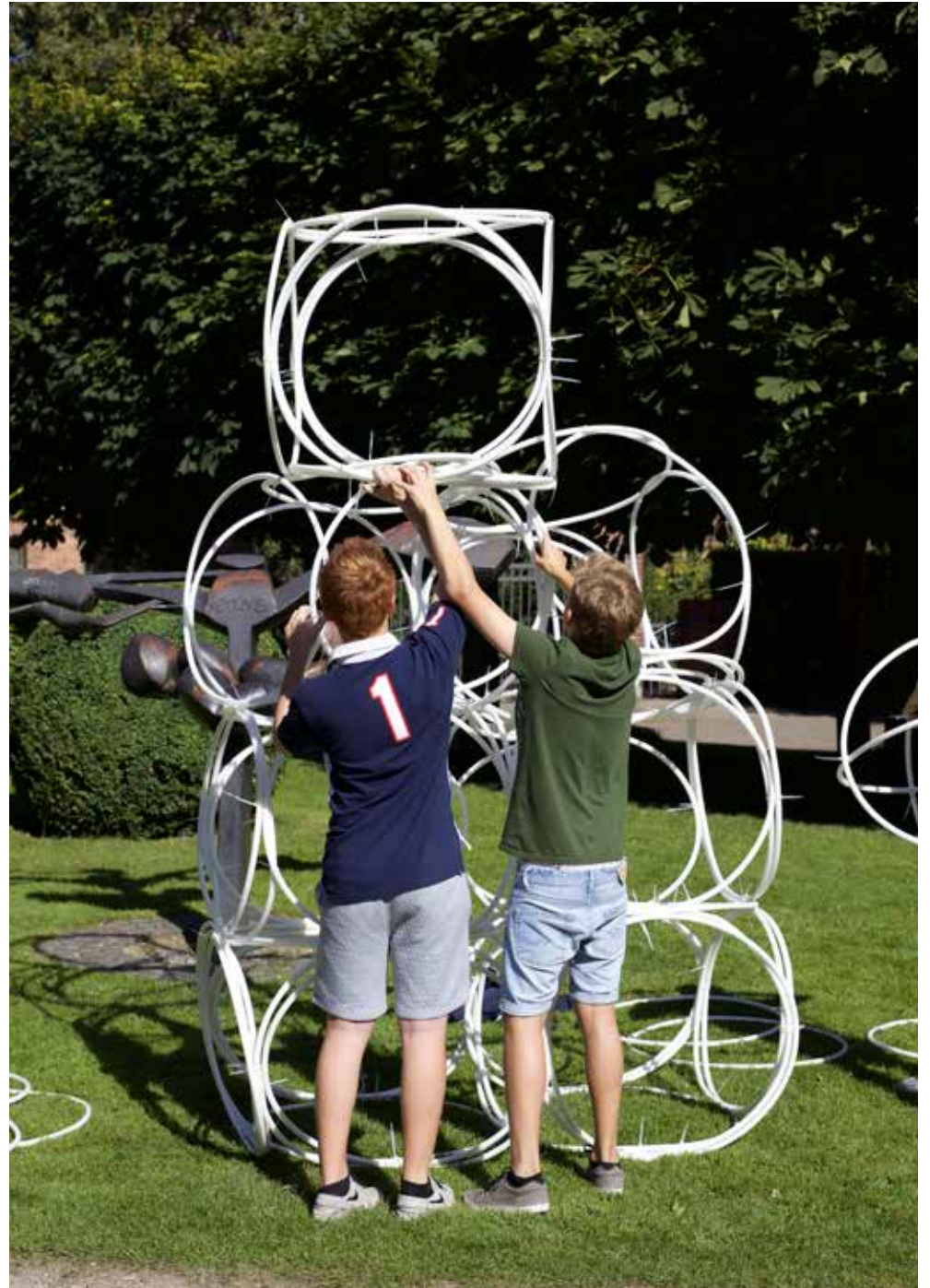

Unge: Parken er i øjeblikket et mødested for de unge. Lige fra de resursestærke, der slår sig ned på græsset med deres lektier til ham, der er blevet smidt ud af produktionsskolen og dem, der bare vil drikke hjernen ud fredag aften. Nogle sidder i grupper på græsset, andre bruger det intime hæk-omkransede bænkearrangement som mødested. Bænke-gruppen fremstår mere sammentømret og kan måske opfattes som ballade-potentiale. Denne gruppe forudså, at ringene ikke ville kunne være i fred, men alt i alt var der kun sket mindre forskydninger i løbet af hverdagsnætterne. Vi ryddede væk inden fredag aften efter råd fra gruppen.

Der ligger en mulighed her for at understøtte positive møder og aktiviteter for de unge – det var en glæde at se de unge rejse sig fra græsset og kaste sig ud i legen med hulahop-ringene. Samtidigt var der fint plads både til børnefamilierne, der kom forbi og legede med ringene og dem, der hellere ville sidde på en bænk og se på løjerne.

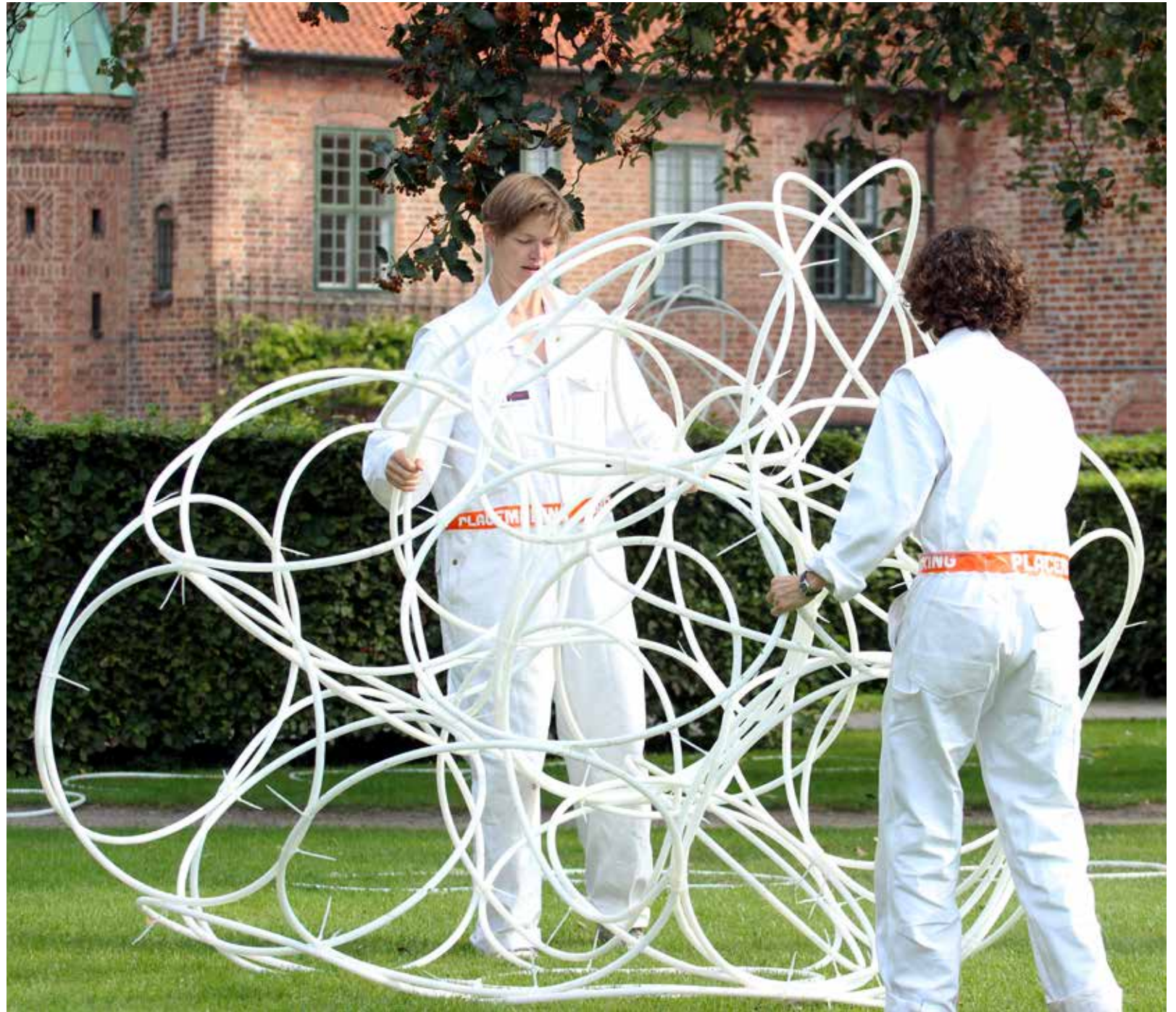
En kontinuitet af midlertidighed: Hulahop-workshoppen var et nålestik af relativ kort varighed. Det midlertidige kan overraske, vække nysgerrighed. Det giver mulighed for at tænke anderledes og at se tingene med friske øjne. Når det midlertidige er slut kan det permanente et øjeblik blive den ”nye” oplevelse.

Erfaringen fra workshoppen er, at legen med ringene sagtens kunne tåle at blive gentaget eller strakt mere ud i tid, hvis de praktiske omstændigheder tillod det. Det ville betyde at endnu flere ville få mulighed for at lege med. Man kunne forestille sig en kontinuitet af midlertidighed med en rytme af genkommende lege-workshops eller tilsvarende begivenheder.

Praktisk: Bevar frirum i haven som åbent lærred for midlertidige projekter. Gør det enkelt at arbejde med kontinuitet af åbne workshops over fx uger eller måneder, så der ikke skal afsættes mange resurser til opstilling og afrydning af rekvisitter/materialer. Det vil skabe nye muligheder indenfor mere overskuelige økonomiske rammer, hvis man let kan stille op for fx et enkelt besøg af en skoleklasse den ene dag og åben workshop for forbigående den anden. Et aflåst vandtæt rum, let tilgængeligt - kistebænk eller et skur i haven vil give mulighed for en fortløbende proces med materialer man ikke ellers ser i byrummet og for at spare mange arbejdstimer i forhold til fragt, opsætning, oprydning osv. Eventuel overdækning eller mulighed for overdækning, så arrangementer kan gennemføres i mindre målestok i regnvejr. Alternativt indarbejdes en praksis med aflysning i regnvejr.

Vært for Samskabelse: Der er ikke tale om traditionelt børneværksted, som man kender det fra museerne, men derimod om samskabelse, hvor kunstneren leger med selv og skaber sammen med borgerne, skærer til og puffer i retninger, redigerer og fortolker bidragene, så der hele tiden er en kvalitet i rummet. Uden denne værtsfunktion som ansvarlig kunstner, er der stor sandsynlighed for at rummet mudrer til og bliver rodet og uinspirerende.

Dogme for aktiviteter: Man kunne forestille sig at bruge formen på Placemaking-workshoppen som dogme for kommende aktiviteter i haven: En vært med noget på hjerte inviterer til leg. Værten kan være billedkunstner, arkitekt, musiker, videnskabsmand ell. lign. Begivenhederne skal være legende og skabende i øjeblikket og igangsættererne skal selv være aktivt udøvende. Aktiviteten skal ikke nødvendigvis være voldsom eller med store armbevægelser. Inspireret af klosteret kunne man også tænke sig mere fordybende og meditative aktiviteter.

Eksempler på andre aktiviteter

Sandtegnning: Et billede i stadig forandring. Der kan fx opstilles store lette plader eller mindre granittrondeller i fade. Store granitskiver vil kunne ligge fremme uden opsyn, de andre dele lægges til side imellem aktivitetsdagene.

Billeder fra Rabalder 2013 og 14, Musicon, Roskilde.
Kunstner: **Helle Hove**

Slyngede stier af løse træskiver: Legen er både at hoppe på skiverne og at lægge stierne ud i formationer og spændte kurver. Der kan være stubbe af forskellig størrelse, hvoraf de mindre lægges til side når der ikke er opsyn. Alt lægges til side før græsslåning.

Billeder fra "Slangesti" 2008, Byparken, Roskilde .

Kunstnere: **Helle Hove og Iben Brøndum**

Fælles Drømme/Collective

Dreams: En kollektiv skulpturel installation og workshop på én gang: Hver drømmefanger har et personligt udtryk og sammen udgør de en skulpturel installation, der signalerer drømme, håb og længsel.

Drømmefangerne laves under workshops, hvor borgere i alle aldre kan deltage i samskabelsen. Efter endt workshop kan borgerne tage drømmefangerne med hjem, eller de samles i en fælles skulpturel installation til udstilling for resten af byens borgere og gæster i området.

Billeder fra "Fælles Drømme" 2015, ARKEN's udstilling Kunst i Sollys, Ishøj Strandparken. Fælles Drømme skabt under workshops i samarbejde med Integrationsprojektet I tråd med verden og godt 100 lokale borgere fra Vejleåparken i Ishøj.

Kunstner: **Karoline H Larsen**

Fælles Snorespor/Collective Strings: En kollektiv og levende skulptur, installation og workshop på én gang: Med farvet snor trækker børn, unge, voksne spor gennem byen – eksempelvis igennem Klosterparken i Roskilde. Alle kan deltage og forme Collective Strings. Du må trække snore på kryds og tværs, klatre over eller under, kaste med snorekugler, binde knuder og filtre løs til nye forbindelser og rum – der er frit spil for den kunstneriske leg!

Billeder fra "Collective Strings" 2014, Helsinki Festivalen, Helsinki bymidte.

Kunstner: **Karoline H Larsen**

Helle Hove

helle@hellehove.dk
www.hellehove.dk

Karoline H. Larsen

karoline@creativeactions.com
www.creativeactions.com

PLACEMAKING er et eksperiment, der undersøger, hvordan kunst kan bruges som borgerinddragende redskab i forbindelse med byudvikling. I processen deltager ni kommuner på Sjælland . Projektet er kureret af Råderum v. Charlotte Bagger Brandt www.raaderum.com

Fotografer: Jimmy Christensen: s. 7,8,9,10 h. Niels Jørgen Rasmussen: s. 24. Miriam Nielsen: s. 25 v. Anu Pynönen: s. 25 h, 26. Morten Villadsen: s. 27
 Alle andre Helle Hove og Karoline H. Larsen.

Tak til Bredgade Børnehave og Skt Josef's Internationale Skole for samarbejdet

